

τὰ ἐπιπλά, τὰ ὁποῖα προηγουμένως εἶχον συσσωρεύσει ἐντὸς τῶν πυρπολουμένων δωματίων; Αὐτοὶ δὲν ἔμενον ἐπὶ μικρὸν ἐκεῖ, ἀναρριπίζοντες τὸ πῦρ καὶ φυλάττοντες μὴ τις τὸ κατασδέσῃ; Καὶ ὅτε πλέον ἐδύλεπον τὴν οἰκίαν ὅλην ἀναφλεγομένην, ἐπροχώρουν ἡσυχῶς παρακάτω, ἐξακολουθοῦντες τὸ ἔργον τῶν.

Οὐδὲν νομιμώτερον, οὐδὲν φυσικώτερον τοῦτου ἐν τῷ συστήματι τοῦ μεγάλου γερμανοῦ στρατιωτικοῦ. Οἱ κάτοικοι τοῦ Chateaudun, ὑπερασπίζοντες τὴν πόλιν τῶν μετὰ τοσοῦτου πείσματος, εἶχον δώσει εἰς τὰς ἄλλας γαλλικὰς πόλεις λυπηρὸν παράδειγμα πατριωτισμοῦ. Εἶναι φανερόν, ὅτι, ἂν οἱ Γερμανοὶ εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καταναλώσωσι τοσοῦτον χρόνον καὶ ἀπολέσωσι τοσοῦτους ἄνδρας ὅπως ὑποτάξωσιν ὅλας τὰς ἐπὶ τῆς διαβάσεως τῶν πόλεις, τὰ στρατεύματά τῶν θὰ ἐμυδενίζοντο πολὺ πρὶν φθάσωσιν εἰς τὸ τέρμα τῆς ἐκστρατείας τῶν, εἰς τοὺς Παρισίους.

Ἦτο λοιπὸν ἀνάγκη νὰ δοθῇ ἓν παράδειγμα, τὸ ὁποῖον νὰ καταπλήξῃ τὴν φαντασίαν τῶν ἀντιπάλων καὶ αποθαρρύνῃ ἐκ τῶν προτέρων πάντα τολμήσοντα νὰ τὸ ἀκολουθήσῃ. Καὶ οὕτως δὲν ἐδίστασεν ὁ στρατάρχης Μόλτκε νὰ διατάξῃ τὴν φοβερὰν αὐτὴν καὶ μεθοδικὴν διὰ τοῦ πυρὸς καταστροφὴν.

Καὶ ὅμως, ὅταν ἐφθασεν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς ἀφηνήσεως του, ἀφηνήσεως, ἥτις θὰ ἀνεγινώσκετο ἀπὸ τιμίους ἀνθρώπους, ἀπὸ τὰς εὐαισθητοὺς καρδίας ὅλων τῶν χωρῶν καὶ ὅλων τῶν αἰώνων, δὲν ἐτόλμησε νὰ προχωρήσῃ μέχρι τέλους. Ἡ αἰσχύνῃ τῆς ἀγριότητος ταύτης, συντελεσθείσης ἐν ἀπαθείᾳ, ἠγέρθη πρὸ αὐτοῦ

ὡς φάσμα, καὶ ὁ στρατάρχης ἔγραψεν ἀπλῶς: «Εἶν μέρους τῆς πόλεως ἐκάν», χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ ὑπὸ τίνος ἐπυρπολήθη.

Μ' ἐδεδαίωσαν ὅτι οἱ ἀγαθοὶ αὐτοὶ Γερμανοὶ ἐκπλήττονται ἐνίοτε διὰ τὴν ἐμμογήν μας εἰς τὸ κατ' αὐτῶν μῖσος. Ὅτι θὰ μᾶς ἔτεινον ευχαρίστως τὴν χεῖρα λέγοντες μετ' ἀγαθότητος: Ἐπολεμήσαμεν καὶ ἐνίκηθητε· ἄς τὰ λησμονήσωμεν ὅλα καὶ ἄς μὴ γίνεταί πλέον λόγος.

Ἄλλ' ὑπάρχουσιν ἐν τῷ πολέμῳ πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν λησμονοῦνται. Οἱ Ρῶσοι καὶ οἱ Γάλλοι ἀλληλεσφάγησαν ἐπὶ τῶν πεδίων τῆς μάχης τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου. Τί ἀπέμεινε τώρα; Μόνον ἔνδοξοι ἀναμνήσεις. Οἱ δύο ἀντίπαλοι, μετὰ τὴν πάλιν, ὡς μετὰ ἐντιμον μονομαχίαν, ἐθλίψαν τὰς χεῖρας. Ἀλλὰ πῶς νὰ λησμονήσωμεν τὰς ἀνωφελεῖς ὠμότητας, τὰς ἀδικαιολογήτους ἀπανθρωπίας, τὰς συστηματικὰς ἐρημώσεις, ἐν ἀπαθείᾳ συντελεσθείσας;

Ἴδου πῶς ἡ ἀρχή, ἡ τεθεῖσα ἐπὶ τοῦ αἰρετικοῦ αὐτοῦ ἐπιστήμονος στρατιώτου, στρέφεται κατ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου. Ὁ Μόλτκε ἐνόμιζεν ὅτι, διὰ νὰ περατώσῃ ταχύτερον τὸν πόλεμον, ἔπρεπε νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὸν ἐχθρόν του τὴν μεγίστην καταστροφὴν. Καὶ ἀκριβῶς ἡ καταστροφὴ αὐτῇ, ἡ προξενηθεῖσα εἰς τὸν ἐχθρόν, γίνεται σπορά πολέμου. Τὸ ἡσθάνθη φαίνεται, ἀφ' οὗ αἰσχύνεται δι' αὐτό, γράφων τὰ ἀπομνημονεύματά του, καὶ ἀρνεῖται τὴν εὐθύνην.

Ἐρωτῶσι τινὲς τί ἐπιτρέπεται ἐν καιρῷ πολέμου καὶ τί ὄχι. Νομίζω ὅτι πρέπει νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ ἀξίωμα, ὅτι εἰς τοιαύτας μόνον ἐχθροπραξίας δύναται

νὰ προβῇ ὁ ἐχθρὸς κατὰ τοῦ ἀντιπάλου του, τὰς ὁποίας θὰ ἡμπορῇ βραδύτερον νὰ ἐξιστορήσῃ εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν οἰκογένειαν χωρὶς νὰ ἐρυθριᾷ.

Δὲν ἀντέστην εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ μεταφράσω τὸ ὥραϊον αὐτὸ καὶ πατριωτικώτατον ἄρθρον τοῦ Σαρδαὶ διὰ τὸ φῖλον «Ἀττικὸν Μοῦσεϊον». Αἱ φράσεις του, τραχεῖαι, ἐνέχουσι τοσοῦτο μῖσος κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος του, κατὰ τοῦ θανόντος στρατάρχου. Παρακολουθήσατέ τον ἐν τῇ ἀνελιζέει τῶν αἰσθημάτων του. Νομίζετε ὅτι πᾶσά του λέξις εἶναι ἡ εἰκὼν, τὸ φάσμα ἐνὸς φρουρίου πεσόντος, μιᾶς ἐρημωθείσης πόλεως. Καὶ εἰς τὴν ἀνάμνησιν αὐτῶν, εἰς τὴν ἀναπόλησιν τοῦ ἀδίκου θανάτου τόσων ὑπάρξεων, γερόντων, γυναικῶν, παιδίων, κατὰ τὸν ἀδίκον καὶ ἀτιμωτὸν ἐκείνον βομβαρδισμόν τῶν Παρισίων, ἐπιπίπτει μετὰ πάθους κατὰ τῆς ἀπαθοῦς ἐκείνης τακτικῆς τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς δηρώσεως. Εἰρων καὶ δηκτικός, ὅταν ὁ Μόλτκε προσπαθῇ νὰ ἀποκρύψῃ ὑπὸ λέξεις εὐφήμους τὴν ἀπάνθρωπον μέθοδόν του, ἀναφέρει μετ' ἐθνικῆς ὑπερηφανείας τὴν ἡρωϊκωτάτην ἐκείνην ἀντίστασιν τῆς πόλεως Chateaudun, ὡσεὶ τελὼν διὰ τῶν ὀλίγων ἐκείνων λέξεων τὸ μνημόσυνον τῶν ἐκεῖ πεσόντων συμπατριωτῶν του. Ἀλλὰ δὲν σταματᾷ· ἐξακολουθεῖ ἀναλύων στιγμὴν πρὸς στιγμὴν τοὺς λόγους τοῦ Μόλτκε. Ἐκεῖ, πρὸ τῶν τρομερῶν σκηνῶν τοῦ ἐμπρησμοῦ, τῶν σφαγῶν, τῆς ἐρημώσεως, ἐπὶ τῆς τέφρας τῆς προσφιλούς πρωτεύουσος μετὰ πικρίας ὁμνῶν τὴν αἰώνιαν ἐχθραν, συνθλίβει τὴν καρδίαν καὶ ὁ ἀναγνώστης πονεῖ.

KIMON ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ.

Η ΚΟΙΜΩΜΕΝΗ ΠΕΝΤΑΜΟΡΦΗ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἐν γράφουν μόνον τὴν ἱστορίαν ἀστόχαστα καὶ ἀσυλλόγιστα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ παραμύθια· καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι πολλὰκις συνέβη καὶ εἰς τοὺς πλέον ἀληθινούς παραμυθολόγους νὰ μὴ ἐξιστορήσουν τὰ γεγονότα ἀπαράλλακτα ὅπως ἐγιναν εἰς τοὺς τόπους καὶ εἰς τὰ βασίλεια τῶν νεράιδων. Οὕτω, παραδείγματος χάριν, ἡ μεγαλύτερα ἀδελφὴ τῆς Στὰχτοπούτας δὲν ἐφόρει εἰς τὸν χορὸν τοῦ πρίγκιπος, ὅπως ἐνόμιζον ἕως τώρα, κόκκινον βελούδινον φόρεμα μὲ ἀγγλικάς γαργαλιὰς, ἀλλ' ἐφόρει ἄλυκον, ἀργυροκεντημένον καὶ μὲ χρυσὰ σειρήνια. Τώρα θὰ μ' ἐρωτήσετε ὅλοι σας πῶς κατάρθωσα νὰ μάθω ὅλας αὐτὰς τὰς λεπτομερείας. Ἴδου:

Εἶχον ἄλλοτε γνωρίσει μίαν γραιὴν, ἡ ὁποία κατ' ἄνδρα εἰς μικρὰν καλύβην, πρὸς τὸ ἄκρον τοῦ κάμπου· ἦτο πολὺ γραιὴ διὰ νὰ τὴν ἐκλάβῃ κανεὶς ὡς νεράϊδαν, καὶ ὅμως ἐγὼ, δὲν εἰξεύρω διατί, τὴν ἐνόμιζον πάντοτε τοιαύτην. Μὲ τὸ νὰ πηγαίνω ἐνίοτε νὰ τὴν συντροφεύω ὅταν ἐκάθητο ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας της καὶ ἐθερμαίνετο εἰς τὸν ἥλιον, μὲ συνεπά-

θησε τόσοον πολὺ, ὥστε ὀλίγας ἡμέρας πρὶν ἀποθάνει, μοῦ ἐχάρισε δι' ἐνθύμησιν μίαν ἀνέμην παλαιὰν καὶ ὅπως διόλου ἰδιότροπον. Ἡ ἀνέμη αὐτὴ, ὅσκις γυρίζουν τὸν τροχόν της, ἀρχίζει νὰ ὀμιλῇ καὶ νὰ τραγουδῇ μὲ φωνὴν τρέμουσαν μὲν, ἀλλὰ γλυκυτάτην· καὶ διηγείται ἀπείρους ὥραιας ἱστορίας, τὰς ὁποίας κανεὶς ἄλλος δὲν εἰξεύρει ἢ, ἂν τὰς εἰξεύρει, τὰς εἰξεύρει ἐσφαλμένως· καὶ ἡ ἀνέμη μου διορθώνει τὰ λάθη τῶν. Ἀπ' αὐτὴν λοιπὸν ἔμαθον καὶ ἐγὼ ὅλας τὰς λεπτομερείας τῶν παραμυθίων, καὶ θὰ θαυμάσετε ὅλοι σας ἂν σὰς ἔλεγον τί μυστικά μοῦ ἐφάνερωσε καὶ πόσον ἡπατημένους ἀπέδειξεν ὅλους τοὺς παραμυθολόγους μας.

Νομίζετε, ἐπὶ παραδείγματι, ὅτι εἰξεύρετε μὲ ὅλα της τὰ καθέκαστα τὴν ἱστορίαν τῆς Βασιλοπούλας, ἡ ὁποία ἐτρέπνεσε τὸ δάκτυλόν της μὲ τὸ ἀδράκτι καὶ ἔπεδεν εἰς ἓνα ὕπνον τόσον βαρύν, ὥστε τίποτε δὲν κατάρθωσε νὰ τὴν ἐξυπνήσῃ καὶ τὴν ὁποῖαν ἐθαλὸν νὰ πλαγιάσῃ εἰς κλίνην χρυσοκέντητον καὶ ἀργυροκέντητον, ἐντὸς τοῦ μεγάλου πύργου, ὅστις κείται εἰς τὸ μέσον ἀπεράντου καὶ σκιεροῦ κήπου;

Μὲ πολλὴν μου λύπην θὰ σὰς εἶπω ὅτι δὲν εἰξεύρετε τὸ τέλος αὐτοῦ τοῦ παραμυθίου, ἢ τοῦλάχιστον δὲν τὸ εἰξεύρετε σωστά, ὅπως ὀνλαδὴ συνέβη.

«Ναί, ναί — μοῦ εἶπεν ἡ ἀνέμη — ἡ βασιλοπούλα ἐκοιμήτο ἐκατὸ ἔτη ὅταν ἓνα βασιλόπουλο, ἀπὸ ἐρωτα καὶ ἀπὸ φιλοδοξίαν, ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ νὰ τὴν ἐξυπνήσῃ.

Τὰ πυκνόφυλλα δένδρα, αἱ ἀκανθοὶ καὶ οἱ βάτοι ἀπεσύρθησαν μόνον τῶν διὰ νὰ τοῦ κάμουν τόπον νὰ περάσῃ. Ἐπροχώρησε πρὸς τὸν πύργον, ὁ ὁποῖος ἐφαίνετο εἰς τὸ ἄκρον μακρὰς δενδροστοιχίας, ἐφθασεν ἐκεῖ καὶ ἐμύηκεν· ὅτι ὅμως τὸν ἔκαμε ν' ἀπορήσῃ ἥτο, ὅτι κανεὶς ἀπὸ τοὺς φύλακὰς της δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, διότι τὰ δένδρα ἐσμίξαν πάλιν καὶ ἐφράζαν καὶ ἐκλείσαν τὸν δρόμον διπλῶν του.

Ἐπὶ τέλους, ἀφ' οὗ ἐπέρασε πολλοὺς διαδρόμους μαρμαροστρωμένους, ἀνέβη τὴν κλίμακα, ὅπου οἱ φύλακες ἐπροχάλιζον μὲ τὸ ὄπλον ἐπ' ὤμου, καὶ εὐρέθη εἰς ὀλόχρυσον δωματίον, ὅπου εἶδεν, εἰς μίαν κλίνην, τὸ ὥραιότερον πλάσμα ποῦ εἴμπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ: μίαν Βασι-

λοπούλαν, μόλις δεκαπέντε ἔως δεκαῆς ἑτῶν, λιγερὴν, ὠραίαν, πεντάμορφον, ἢ ὅποια, ἂν καὶ κοιμισμένη, ἔλαμπε καὶ ἥστραπε.

Ἔως ἐδῶ — ἐξηκολούθει νὰ λέγῃ ἡ ἀνέμνη — κανεὶς δὲν ἔκαμε λάθος καὶ ὅλοι τὰ διηγοῦνται ὁρθά, ὅπως καὶ ἐσυνέβησαν. Ἀλλὰ τὰ ἐπιλοιοπα εἶνε ἐντελῶς ἐσφαλμένα, ὅπως τὰ διηγοῦνται, καὶ δὲν δύναμαι νὰ φαντασθῶ πῶς ἦτο δυνατόν ἡ βασιλοπούλα, ὅταν ἐξύπνησε, νὰ ῥίψῃ εἰς τὸ βασιλόπουλον ἐρωτικά βλέμματα καὶ νὰ τοῦ εἰπῇ: "Α! ἐσὺ εἶσαι; πόσον καιρὸν μ' ἔκανες νὰ σὲ περιμένω!"

"Ἀν θέλῃς νὰ μάθῃς τὴν ἀλήθειαν, ἀκουσε· πρόσδεχε ὅμως νὰ τὴν μεταδώσῃς ὅπως θὰ σοῦ τὴν εἰπῶ.

"Ἡ βασιλοπούλα ἤπλωσε τὰς χεῖρας, ἐσθῆκωσεν ὀλίγον τὴν κεφαλὴν της, μισά-νοιξε τοὺς ὀφθαλμούς της, τοὺς ἔκλεισε καὶ πάλιν, ὥς νὰ ἐτρομάξεν ὅπου ἀντίκρυσσε τὸ φῶς, καὶ ἐστέναξε βαθύτατα. Τὸ σκυλάκι της ποῦ ἐκοιμᾶτο ἔστ' ἰσχύον τῆς ἐξύπνησε κι' αὐτὸ καὶ ἤρχισε μὲ θυμὸν νὰ γαυγίζῃ.

— Ποιὸς ἦλθε; ἠρώτησεν ἡ βαπτιστικὴ τῶν νεράιδων· τί μὲ θέλουν;

Τὸ βασιλόπουλον, γονατισμένον ἐμπρός της, καὶ θαμβωμένον ἀπὸ τὴν καλλονὴν της, ἀπήντησεν:

— Ἐκεῖνος ποῦ ἦλθε εἶνε ἐκεῖνος ποῦ σὲ λατρεῖ καὶ ἀψήφησε καὶ τοὺς μεγαλειτέρους κινδύνους γιὰ νὰ ἔλθῃ νὰ σὲ ξεμαγέψῃ. Ἀφῆσε πειὰ αὐτὸ το κρεδδάτι ποῦ σὲ κοίμησε ἑκατὸ χρόνια, δόσε μου τὸ χέρι σου κ' ἔλα νὰ γυρίσωμε μαζὶν ἔστ' ὅπως καὶ ἔστ' ἡ ζωὴ.

Εἰς τοὺς λόγους αὐτοὺς ἐξεπλάγῃ ἡ βασιλοπούλα· ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν της καὶ τὸν εἶδε καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ κρύψῃ ἐν γλυκὺ μείδιμα· διότι τὸ βασιλόπουλον ἦτο καλοκαμωμένον, μὲ φωτερὸς καὶ ὠραίους ὀφθαλμούς καὶ μὲ φωνὴν θωπευτικὴν καὶ γλυκυτάτην.

— Εἶνε λοιπὸν ἀλήθεια, εἶπε, πῶς ἐφθασεν ἡ ὥρα ποῦ θὰ ἐλευθερωθῶ κ' ἐγὼ ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀτέλειωτον ὕπνον μου;

— Ναί, θὰ ἐλευθερωθῇς πειὰ, θὰ ἐυπνήσῃς, θὰ ζήσῃς καὶ σὺ ὅπως ὅλοι οἱ εὐτυχεῖς ἄνθρωποι.

— Ἀχ! τί θὰ γίνω ὅταν ἐβγῶ ἀπ' αὐτὸ τὸ σκοτάδι καὶ ξαναγυρίσω πάλιν ἔστ' ὅν κόσμῳ;

— Δὲν μαντεύεις τί θὰ γίνῃς; Ἐλθσμός νηδες πῶς εἶσαι κόρη βασιλῆα; θὰ τρέξῃ νὰ σὲ προῦπαντήσῃ ὁ λαὸς σου μὲ φωναῖς καὶ μὲ ζητωκραυγαῖς καὶ μὲ σημαῖαις πολυχρῶμας· ἡ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ θὰ φιλοῦν τὴν ἀκρὴ τοῦ φορέματός σου· νὰ μὴ σοῦ τὰ ποδύλογῳ, θὰ εἶσαι ἡ ἰσχυροτέρα βασιλίσσα τῆς γῆς.

— Αὐτὸ μ' ἀρέσει, νὰ εἶμαι βασιλίσσα. Τί ἄλλο θὰ ἔχω;

— Θὰ ζῇς μέσα σὲ ὀλόχρυσον παλάτι καὶ ὅταν θ' ἀναβαίνῃς ταῖς σκάλας τοῦ θρόνου σου θὰ πατῇς σὲ μωσαϊκὸ ἀπὸ διαμάντια. Οἱ αὐλικοί, συμμαζωμένοι τριγύρω σου, θὰ σοῦ πλέκουν ἐγκώμια· τὰ πειὸ περὶ φανὰ μέτωπα θὰ κλίνουν ἔστ' ἡν παντοδύναμι χάρι τοῦ χαμογέλιου σου.

— Νὰ μοῦ πλέκουν ἐγκώμια καὶ νὰ μὲ

ὑπακούουν, ὦ! αὐτὸ μ' ἀρέσει πολὺ. Δὲν θὰ ἔχω τίποτε ἄλλο;

— Ἡ καμαριέραίς σου, ἐπιτήδειαις σὰν τῆς νοναῖς σου τῆς νεράιδος, θὰ σ' ἐντύνουν μὲ φορέματα, ποῦ θάχουν τὸ χρῶμα τῆς σελήνης καὶ τοῦ ἡλίου· θὰ κτενίζον τὰ ὠραῖα σου μαλλιά· θὰ φορῇς ἕνα ὀλόχρυσον μανδύα ποῦ θὰ σέρνεται ἔστ' ἰσχύον σου.

— Τί καλὰ! εἶπεν ἐκεῖνη· ἤμουν πάντοτε ἄγιο φιλάρεσκῃ.

— Χαριτωμένα· παιδιὰ, πετακτὰ σὰν πουλάκια, θὰ σοῦ προσφέρουν μέσα σὲ δίσκους τὰ λεπτότερα ἀρωματικά, θὰ γεμίζουν τὸ ποτήρι σου μὲ τὰ γλυκύτερα καὶ εὐδεδότερα κρασιά τοῦ κόσμου.

— "Α! αὐτὸ εἶνε πολὺ εὐχάριστον· ἤμουν πάντοτε ἄγιο λαίμαργῃ. Δὲν θὰ ἔχω τίποτε ἄλλο;

— Μιὰ ἄλλην εὐτυχία, ἡ μεγαλείτερη ἀπ' ὅλας ταῖς εὐτυχίας, σὲ περιμένει μέσα ἔστ' ὅ παλάτι μου·

— Καὶ ποῖα εἶν' αὐτὴ ἡ εὐτυχία;

— Ὁ ἀγαπᾶσαι.

— Ἀπὸ ποιόν;

— Ἀπὸ μένα! Ἄν μὲ κρίνῃς ἀξίον τῆς ἀγαπῆς σου...

— Εἶσαι ὡμορφὸ βασιλόπουλο καὶ σοῦ πᾶσι ὠραῖα τὸ φορέμά σου,

— Ἄν καταδεχθῇς νὰ μὲ κρίνῃς ἀξίον τῆς ἀγάπης σου, θὰ σοῦ δώσω ὀλόκληρον τὴν καρδίαν μου, δευτέρον αὐτὸ βασιλῆιον, ὅπου θὰ ἦσαι κυρίαρχος καὶ δὲν θὰ παύσω νὰ εἶμαι σκλάβος καὶ ἔστ' ἡ πλέον σκληραῖς σου ιδιοτροπίας.

— "Α! τί μεγάλην εὐτυχία ποῦ μοῦ ὑπόσχεται!

— Σήκω λοιπὸν, γλυκειά μου ἀγάπη, κι' ἀκολουθήσε με.

— Νὰ σὲ ἀκολουθῶ; ἀπὸ τώρα; Στάσου ἄγιο. Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ποῦ μοῦ προσφέρεις, εἶνε πολλὰ ποῦ μὲ τραβοῦν, ἀλλὰ γιὰ νὰ τ' ἀποκτιθῶ, εἶσαι βέβαιος πῶς δὲν θ' ἀψήσω ἐδῶ ἄλλα καλλίτερα;

— Τί θέλεις νὰ πῇς μ' αὐτὸ, βασιλοπούλα;

— Κοιμοῦμαι ἕνα ὀλόκληρον αἶωμα, εἶνε ἀλήθεια, μὰ ἕνα ὀλόκληρον αἶωμα ὄνειρεῦμαι. Εἶμαι βασιλίσσα ἔστ' ὄνειρά μου καὶ τὸ βασιλῆϊόν μου δὲν εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ φαντασθῇ. Τὸ παλάτι μου—ἔστ' ὄνειρά μου—ἔχει τοίχους ὀλόφωτους, οἱ αὐλικοί μου εἶνε ἄγγελοι ποῦ μὲ δοξάζουν καὶ μ' ἐγκωμιάζουν μὲ μουσικαῖς γλυκυτάταις καὶ ἀτέλειωταις· βαδίζω σὲ ἑδαφὸς ἀστροσπαρμένον. Ἄν εἰξευρες—ἔστ' ὄνειρά μου—μὲ τί φορέματα ἐνδύνομαι καὶ τί θαυμάσια ὀπωρικά φέρουν ἔστ' ὅ τραπεζὶ μου καὶ τί γλυκύτατα κρασιά δροσίζουν τὰ χεῖρά μου! Ὅσο γιὰ ἐρωτα, δὲν μοῦ λείπει καθόλου· μὲ λατρεῖ—ἔστ' ὄνειρά μου—τ' ὡμορφότερο βασιλόπουλο τοῦ κόσμου καὶ μοῦ μένει πιστὸ ἀπ' ὅδ' κ' ἑκατ' χρόνια. Ὅστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ, γομίζω πῶς δὲν θὰ κερδίω τίποτε ἂν μοῦ λύσῃς τὰ μάγια· ἀφῆσε με, ἀφῆσε με, σὲ παρακαλῶ, νὰ κοιμοῦμαι καὶ νὰ ὄνειρεῦμαι.

Εἶπε καὶ ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν της πρὸς τὸ μέρος τοῦ τοίχου καὶ ἤρχισε πάλιν τὸν μακροχρόνιον ὕπνον της, καὶ τὰ γλυκά της ὄνειρα, ἐνῶ τὸ σκυλάκι της, μὲ

τὸ ῥίγχος ἀνάμεσα εἰς τοὺς δύο πόδας του ἔπαυσε νὰ γαυγίζῃ, εὐχαριστημένον. Γὸ βασιλόπουλον ἀπεμακρύνθη ἀπεσβολωμένον. Καὶ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, χάρις εἰς τὴν προστασίαν τῶν νεράιδων, κανεὶς δὲν ἦλθε νὰ ταράξῃ τὸν ὕπνον καὶ τὰ ὄνειρα τῆς Πεντάμορφης.

(Κατὰ τὸν Catulle Mandès)

ΣΤΑΓΟΝΕΣ

Ὁ Θεὸς ἀρχίζει τὸν καλλιτέχνην καὶ ἡ γυνὴ τὸν τελειοποιεῖ.

Ἀρσὲν Οὐσαί.

✱

Ἡ πείνα εἶνε μία θύρα χαμηλὴ· ὅστις εἶνε ἀναγκασμένος νὰ εἰσέλθῃ δι' αὐτῆς, ὅσον ὑψηλότερος εἶνε τόσον περισσότερον πρέπει νὰ σκύψῃ.

Βίκτωρ Ὑγῶ.

✱

Αἱ περισσότεραι γυναῖκες ἔχουν τὸ ψυκτικὸν προτέρημα νὰ κλαίουν ὅταν θέλουν, ἀρκεῖ νὰ εἶνε ὀλίγον νευρिकाί.

Παῦλος Βουρζέ.

✱

Μὴ συζητεῖτε ποτέ, δὲν θὰ μεταπεισθῇ κανένα. Αἱ γνώμαι εἶνε ὅπως τα καρφία, ὅσον τὰ κτυπῶμεν τόσον εἰσχωροῦν.

✱

Ὅσοι δὲν ἔμαθον νὰ ἐπωφελοῦνται ἀπὸ τὰ δυστυχήματά των, τοὺς ἀεῖζει νὰ εἶνε δυστυχεῖς.

Α Λουμᾶς υἱός.

✱

Ὡ γυναῖκες, ποῖα Σφίγξ θὰ κατορθώσῃ ποτὲ ν' ἀναγνώσῃ τὸ μυστήριον των καρδιῶν σας καὶ νὰ σᾶς ἐξηγήσῃ! Ὡ Σφίγξ ἐγνώριζε τὸ μυστικὸν τῆς Σφίγκος, ἀλλὰ ἡ γυνὴ δὲν δύναται νὰ συλλαβίσῃ τὰ ἱερογλυφικά τῆς ἰδίας αὐτῆς ψύσεως. Κατορθώνει τις νὰ ἐννοήσῃ ἕνα ἄνδρα, ἀλλὰ μίαν γυναῖκα μόλις κατορθώνει νὰ τὴν μαντεύσῃ.

✱

Τὸ πᾶν εἶνε πάθος ἐν τῇ φύσει ὅπως καὶ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. Ἀνθρώπος χωρὶς πάθος εἶνε μηδενικόν.

✱

Ὅλα δυνάμεθα νὰ τὰ συνειθίσωμεν, ἐκτὸς τῆς βλακίας· καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ψυχὴ μας συνειθίζει τὴν λύπην, ὅπως ὁ Μιθριδάτης εἶχε συνειθίσει τὸ δηλητήριον.

✱

Οὐδὲν καλλίτερον τοῦ ἀγαπᾶν, οὐδὲν ἀλθιέστερον τοῦ ἀφοσιοῦσθαι, οὐδὲν σφώτερον τοῦ προσδοκᾶν, ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος, τὴν εὐλογημένην ὥραν τοῦ θανάτου.

Μαρκησία δὲ Βλονκεβίλλ.

✱

Ὅστις λέγει ὅ,τι εἰξεύρει, ὅστις δίδει ὅ,τι ἔχει, ὅστις πράττει ὅ,τι δύναται δὲν ὑποχρεοῦται πλέον εἰς τίποτε ἄλλο.

Alfred de Musset.